

Marian Gorynia doktorem *honoris causa* Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

Maciej Małek

21 września 2023 roku Senat Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, po zapoznaniu się z wnioskiem Rady Wydziału Ekonomii i Finansów oraz recenzjami, podjął uchwałę o nadaniu profesorowi Marianowi Goryni tytułu doktora *honoris causa*. Recenzentami jego dorobku naukowego byli: prof. dr hab. Adam Lipowski, emerytowany profesor Polskiej Akademii Nauk, i prof. dr hab. Andrzej Graczyk z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Promotorem w postępowaniu była prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska. Uroczystość nadania tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu odbyła się 23 listopada 2023 roku.

Sylwetka profesora Mariana Goryni

Profesor Marian Gorynia urodził się w 1956 roku w Dusinie (w województwie wielkopolskim). Studia magisterskie ukończył w 1980 roku na Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (27 grudnia 2008 roku przemianowanej na Uniwersytet Ekonomiczny). Od początku

kariery zawodowej był związany z uczelnią, na której przeszedł wszystkie szczeble awansu zawodowego. Swoją drogę rozpoczął w 1983 roku od asystentury w Instytucie Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych. Po obronie doktoratu w 1985 roku awansował na stanowisko starszego asystenta, by rok później objąć stanowisko adiunkta w tymże Instytucie. Po

uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego nauk ekonomicznych został w 1998 roku mianowany na stanowisko profesora Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. W 2000 roku uzyskał tytuł naukowy profesora nauk ekonomicznych. Od 2003 roku zajmuje stanowisko profesora zwyczajnego na Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (obecnie: Uniwersytecie Ekonomicznym).

Profesor odbył staże naukowe, wyjazdy konsultacyjne oraz pobyty studyjne w zagranicznych ośrodkach naukowych, m.in. we Francji na Uniwersytecie w Lyonie i Uniwersytecie Nauk Społecznych w Tuluzie, w Wielkiej Brytanii w Buckinghamshire College of Higher Education oraz w Nottingham Trent University, w Niemczech na Uniwersytecie Georga Augusta w Getyndze i w wyższych szkołach biznesu w Barcelonie i Lizbonie.

Profesor Marian Gorynia jest członkiem Komitetu Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk, redaktorem naczelnym „*Ekonomisty*”, a także wchodzi w skład rady programowej pisma „*Problemy Zarządzania*” i komitetów redakcyjnych „*Gospodarki Narodowej*” oraz czasopism zagranicznych: „*Journal of Transnational Management*” i „*International Journal of Institutional Governance*”. Jest też członkiem między innymi Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Academy of International Business oraz European International Business Academy.

Zainteresowania naukowe profesora obejmują: konkurencyjność przedsiębiorstw, strategie przedsiębiorstw w biznesie międzynarodowym, strategie inwestorów zagranicznych w Polsce, ekspansję firm polskich na rynki międzynarodowe, mezoekonomię i politykę wspierania konkurencyjności.

Poza Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu profesor Marian Gorynia pełnił i w dalszym ciągu pełni różne funkcje zawodowe, honorowe i społeczne, między innymi jako: radca Wielkopolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, członek Wielkopolskiego Komitetu Monitorującego Programy Rozwoju Regionalnego i Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, przewodniczący Kapituły Złotego Hipolita, członek Krajowej Rady Przedsiębiorczości, członek Rady Naukowo-Programowej Wielkopolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej i członek Kapituły Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP.

Opis dokonań doktoranta

Uroczystość zorganizowaną w Sali Audytorijnej im. Prof. Stanisławy Bartosiewicz, Centrum Kształcenia Ustawicznego Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, zainaugurował uroczyste *Gaudeamus* w wykonaniu chóru *Ars Cantandi*, po czym część merytoryczną otworzył wystąpieniem Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

prof. dr hab. Andrzej Kaleta. Promotorka w przewodzie nadania honorowego tytułu doktora *honoris causa* prof. dr hab. Bogusława Drelich Skulska w wygłoszonej laudacji powiedziała między innymi: „Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu jest dzisiaj miejscem, w którym – po raz kolejny w jego ponad 75-letniej historii – dokonują się rzeczy wielkie i doniosłe. Do grona jednostek wybitnych, wyróżnionych najwyższą godnością akademicką, dołącza eminentny polski ekonomista, mentor i wychowawca młodego pokolenia naukowców – Profesor Marian Gorynia [...]. Moja współpraca z Profesorem rozpoczęła się na początku lat dziewięćdziesiątych poprzedniego stulecia, gdy jako młody adiunkt brałam udział w debatach naukowych toczonych w trakcie konferencji środowiskowych organizowanych we Wrocławiu, w Poznaniu i w innych polskich miastach. Umiejętność formułowania merytorycznych, a zarazem rzeczowych argumentów, jasność przekazu, konstruktywna krytyka, a przy tym szacunek dla oponenta były cechami charakteryzującymi Profesora i zachęcały zarówno młodych, jak i dojrzałych interlokutorów do zagorzałych i twórczych dyskusji [...]. Wiedza, charyzmatyczny sposób prowadzenia dyskusji oraz inspirowanie i motywowanie innych do podejmowania działań są świadectwem głębokiego humanizmu i wrażliwości na drugiego człowieka oraz wielkości Profesora”.

Jak nakazuje tradycja, bohater uroczystości wygłosił wykład zatytułowany: „Przedsiębiorstwa międzynarodowe jako siły napędowe efektywności i globalizacji – przyjaciele czy wrogowie?”. Jako szczególnie istotną należy uznać konstatację, że: „Prymat kapitalizmu nad innymi formacjami wynika z jego zdolności do efektywnego działania. Efektywność w warunkach

ograniczoności zasobów oznacza osiągnięcie pożądanego rezultatu przy użyciu możliwie najmniejszych środków albo uzyskiwanie najlepszych rezultatów przy zastosowaniu danej puli środków. Dlatego też przyjmuje się, że nauki ekonomiczne, czy w szczególności sama ekonomia, zajmują się efektywną alokacją zasobów. Tak rozumiana efektywność jest pożądana i pożyteczna, bo zmniejsza koszt życia albo pozwala na lepsze zaspokojenie potrzeb przy ograniczoności środków, jakimi dysponujemy. Efektywność oznacza więc wyższy poziom dobrobytu. [...] Długookresowa efektywność i wydajność zawsze były skorelowane z odpornością, trwałością i stabilnością. Inną sprawą jest to, że w praktyce życia gospodarczego często nie potrafiono rozpatrywać efektywności w odpowiednim horyzoncie czasowym, co jednak w żadnym stopniu nie może prowadzić do wniosku, że efektywność odchodzi do lamusa. Do lamusa odchodzi efektywność rozumiana *ad hoc*, doraźnie, krótkookresowo, płytko i jednowymiarowo. Natomiast efektywność rozumiana kompleksowo, wielowymiarowo i długookresowo nigdy nie straci na znaczeniu, gdyż byłoby to wbrew interesom cywilizacji. Można się nawet pokusić o stwierdzenie, że to właśnie całościowo rozumiana efektywność stanowi silny fundament koncepcji rozwijanych we współczesnej ekonomii, takich jak racjonalność globalna, ekonomia umiaru czy dobro wspólne”.

W poszukiwaniu praktycznej odpowiedzi na tytułowe pytanie Profesor Marian Gorynia wskazał warunki konieczne do naprawy podmiotów opisanych jako przedsiębiorstwo międzynarodowe: „Bardziej szczegółowe zdefiniowanie kierunków naprawy realnego wkładu przedsiębiorstw międzynarodowych do dobrobytu społecznego w skali międzynarodowej powinno iść w stronę uwzględnienia środków zaradczych nakierowanych działania tych firm na przestrzeganie zasady jak najszerszej inkluzji społecznej w procesy gospodarowania w krajach goszczących, a jednocześnie zasady prowadzenia działalności przyjaznej dla środowiska, podporządkowanej idei racjonalności globalnej. [...] W tym kontekście dwie grupy działań mogą mieć znaczenie priorytetowe. Pierwsza to szeroko pojmowana edukacja odnosząca się w zasadzie do wszystkich grup społecznych w gospodarce rynkowej – przedsiębiorców, producentów, pracodawców oraz konsumentów i pracobiorców. Chodzi tutaj o ograniczenie i okiełznanie dominacji zachowań ludzkich zgodnych z agresywną i drapieżną wersją *homo oeconomicus*”.

Ze swej strony wyrażamy satysfakcję, że tak znamienitego Autora możemy gościć na naszych łamach. Również w tym numerze jest on obecny za sprawą drugiej części opracowania, jakie przygotował wraz z dr. Magdaleną Śliwińską na temat zrównoważonego rozwoju w warunkach gospodarki globalnej. ■

Fot. Mariusz Pacek, Marian Gorynia – archiwum prywatne